

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS
IR DARBO MINISTERIJA

KIEKYBINIS VISUOMENĖS NUOMONĖS TYRIMAS

Vykdytojas:
spinter tyrimai

2020 m. lapkričio mėn.

Vilnius

TURINYS

I. TYRIMO METODIKA	3
II. TYRIMO REZULTATAI	12
2.1. VISUOMENĖ	12
2.2. SENYVO AMŽIAUS ŽMONIŲ, NEJGALIŲJŲ, PAŽEIDŽIAMŲ VISUOMENĖS GRUPIŲ ARTIMIEJI	19
2.3. ŠEIMOS, AUGINANČIOS, PRIŽIŪRINČIOS VAIKUS	22
2.4. 54 M. IR VYRESNIO AMŽIAUS SUAUGUSIEJI	26
2.5. NEJGALIEJI	28
2.6. DARBDAVIAI	29
III. RODIKLIŲ APIBENDRINIMAS	31
IV. IŠVADOS	34

I. TYRIMO METODIKA

Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų bendrovė „Spinter tyrimai“, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos užsakymu, 2020 metų spalio 23 – lapkričio 7 dienomis atliko kiekybinį Lietuvos gyventojų tyrimą.

1.1. Tyrimo tikslai

Nustatyti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kompetencijai priskirtų komunikacijos rodiklių reikšmes.

1.2. Tyrimo tikslinė grupė

Visa tyrimo tikslinė grupė – 18 m. ir vyresni šalies gyventojai. Tyrimo rezultatai analizuojami šiose tikslinėse grupėse:

- Visuomenė (18 m. ir vyresni šalies gyventojai)
- Senyvo amžiaus žmonių, neįgaliųjų, pažeidžiamų visuomenės grupių artimieji
- Šeimos, auginančios, prižiūrinčios vaikus. Šioje tikslinėje grupėje taip pat išskiriama vidinė grupė – šeimos, auginančios, prižiūrinčios neįgalius vaikus
- 54 m. ir vyresnio amžiaus suaugusieji
- Neįgalieji
- Darbdaviai

1.3. Tyrimo imtis

Pagrindinės respondentų grupės imtis	817
Papildoma imtis (angl. <i>boost sample</i>)*	81
Faktiškas apklaustųjų skaičius	898
<i>Imtis tikslinėse grupėse:</i>	
Visuomenė	817
Senyvo amžiaus žmonių, neįgaliųjų, pažeidžiamų visuomenės grupių artimieji	297
Šeimos, auginančios, prižiūrinčios vaikus	368
Šeimos, auginančios, prižiūrinčios neįgalius vaikus	50
54 m. ir vyresnio amžiaus suaugusieji	303
Neįgalieji	101
Darbdaviai	322

*Papildoma imtis (*boost sample*) – papildomai apklausti respondentai, siekiant užtikrinti minimalią 50 respondentų imtį visose analizuojamose tikslinėse grupėse

Lauko darbų suvestinė:

Iš viso aplankyta namų ūkių	2959	100%
Apklausta	898	30%

Nebuvo namuose, nerasta	513	22%
Neatitiko atrankos kriterijų	168	6%
Atsisakė dalyvauti apklausoje	1347	41%
Kita	33	1%

Atsisakymo dalyvauti priežastys:

Užimtumas	36%
Nenoras įsileisti į namus nepažįstamą, vengia žmonių dėl COVID	33%
Laiko stoka	9%
Nenoras išreikšti savo nuomonę	8%
Nemato tyrime asmeninės naudos (norėtų ką nors gauti už dalyvavimą)	5%
Respondentas mano, kad tyrimo klausimynas per ilgas, neturės pakankamai laiko	4%
Tinkamų sąlygų atlikti interviu nebuvimas	3%
Respondento sveikatos problemos, nuovargis	1%
Kitos priežastys	1%

1.4. Tyrimo atranka

Respondentai apklausti visose Lietuvoje. Bendrai taikytas *daugiapakopės stratifikuotos tikimybinės* atrankos metodas, užtikrinantis duomenų reprezentatyvumą.

Atranka vadinama daugiapakope, nes atskiras atrankinis vienetas „pasiekiamas“ per keletą etapų.

Pirmajame etape išskiriamos trys stratos pagal gyvenvietės tipą – didmiesčiai, rajonų centrai ir rajoniniai miestai, miesteliai ir kaimai. Kiekvienos stratos viduje yra vykdoma vietovių atranka. Šiame atrankos etape atsižvelgiama į geografinį ir gyvenamosios vietos dydžio kriterijus. Atrankinių taškų skaičius apskaičiuojamas pagal imties dydį ir gyventojų skaičių vietovėse. Taikoma proporcinės atrankos strategija – respondentų skaičius kiekvienoje stratoje atitinka šalies gyventojų pasiskirstymą pagal gyvenamąją vietą.

Antrasis atrankos etapas yra vykdomas pasirinktuose atrankiniuose taškuose. Paprastosios tikimybinės atrankos metodu kiekviename atrankiniame taške (mieste / kaime) yra parenkamos gatvės. Didžiuosiuose miestuose ir rajonų centruose atrenkamos gatvės iš skirtingų mikrorajonų. Respondentų skaičius kiekviename atrankiniame taške proporcingas gyventojų skaičiui toje vietovėje. Kiekviena atrinkta gatvė sudaro namų ūkių visumą.

Trečiame atrankos etape iš turimos namų ūkių visumos paprastosios tikimybinės atrankos metodu atrenkami namų ūkiai. Taikomas bendras principas: aplankomas kas antras namas, iš kurio pagal atsitiktinių skaičių lentelę parenkami du butai. Namų ūkyje respondentas parenkamas taikant gimtadienio taisyklę. (Pvz. teiraujamesi, kiek namų ūkyje yra žmonių nuo 18 metų ir kurio iš jų gimtadienis yra arčiausiai).

1.5. Tyrimo metodas

Tyrimo duomenų rinkimas atliekamas apklausos metodu. Apklausa yra atliekama standartizuoto interviu būdu, naudojant su Užsakovu suderintą klausimyną. Taikomas CAPI interviu tipas (Computer Assisted Personal Interview).

Standartizuotą interviu atlieka profesionalus apklausėjas respondento namuose. Jis veda pokalbį su respondentu pagal parengtus klausimus, atsakymus fiksuodamas elektroniniame klausimyne.

1.6. Tyrimo kokybės kontrolė

Apklausą atliko profesionalūs apklausėjai, turintys kelerių metų darbo su apklausomis patirtį. Taikytas atrankos modelis apklausėjams gerai žinomas, detaliam išstudijuotam apmokymų metu.

Apklausos atlikimo procesas kompiuterizuotas (CAPI), tai leidžia išvengti klaidų, kylančių tiek apklausos proceso, tiek duomenų suvedimo metu. Apklausų atlikėjas neturi galimybės keisti klausimų eiliškumo, praleisti klausimus ar jų dalis. Programinė įranga automatiškai kontroliuoja logikos ir suvedimo klaidas, loginius ryšius tarp klausimų, klausimų seką, apklaustųjų kvotas.

Vykdamas apklausėjų darbo kontrolę buvo vertinta kaip laikomasi namų ūkio atrankos taisyklių, respondentų namų ūkyje atrankos taisyklių, bendrųjų apklausėjo etikos kodekso taisyklių, bendrai anketų užpildymo kokybė.

Apklausos lauko darbų vadovas patikrina apklausėjų darbo kokybę telefonu, susisiekdamas su 9,92% apklaustųjų, tikrinant 10% kiekvieno apklausėjo maršruto ir anketų. Jeigu tikrinimo metu kyla įtarimas, kad respondentai apklausti netinkamai, pažeidžiant atrankos ir apklausos principus, visos to apklausėjo anketos šalinamos iš tyrimo imties. Šioje apklausoje nekokybiško apklausos atlikimo faktų nerasta.

Atsakymų logika ir nuoseklumas patikrinti duomenų tvarkymo metu skaičiuojant pasiskirstymus ir atsakymų tarpusavio ryšius.

UAB „Spinter tyrimai“ tyrimus atlieka laikydamasi tarptautinės viešosios nuomonės tyrėjų asociacijos ESOMAR standartų. UAB „Spinter tyrimai“ yra atstovaujama šioje organizacijoje. Apklausėjai apmokomi ir jų darbo kontrolė atliekama pagal ESOMAR kodeksų reikalavimus.

1.7. Duomenų analizė

Duomenų analizė buvo atliekama, naudojant SPSS/PC programinę įrangą. SPSS – pažangi ir profesionali programinė įranga, naudojama rinkti, peržiūrėti ir analizuoti statistinius duomenis. SPSS yra dažniausiai tyrėjų naudojama priemonė, analizuojant rinkos tyrimų duomenis.

Ataskaitoje pateikiami bendrieji atsakymų pasiskirstymai (procentai), ir pasiskirstymai pagal socialines-demografines charakteristikas (Žr. Priedus).

1.8. Statistinė duomenų paklaida

Atrankiniuose kiekybiniuose tyrimuose visada išlieka statistinės paklaidos tikimybė, į kurią būtina atsižvelgti interpretuojant duomenis. Pvz.: jeigu apklausus 817 respondentų gavome, jog 62,7 proc. apklaustųjų apibūdino be tėvų likusių vaikų globą kaip prasmingą, tai yra 95 proc. tikimybė, kad tikroji reikšmė yra tarp 59,3 proc. ir 66,1 proc.

Įvėčio tikslumas mažėja, mažėjant analizuojamų atsakymų skaičiui. Toliau pateikiama lentelė, padedanti įvertinti statistinę paklaidą.

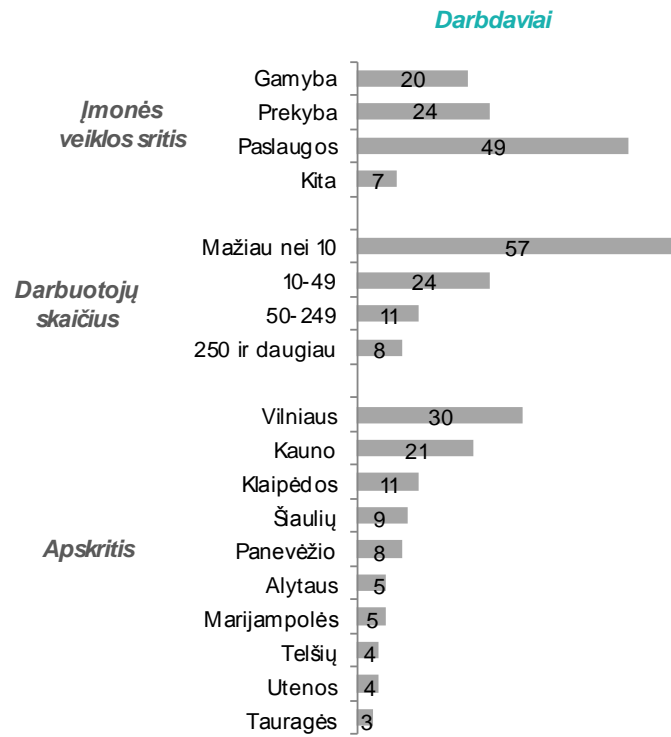
Statistinė duomenų paklaida:

	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.
PASISKIRSTYMAS	5	10	15	20	25	30	40	50
N	95	90	85	80	75	70	60	50
100	4.4	6.0	7.1	8.0	8.7	9.2	9.8	10
200	3.1	4.2	5.0	5.7	6.1	6.5	6.9	7.1
300	2.5	3.5	4.1	4.6	5.0	5.3	5.7	5.8
400	2.2	3.0	3.6	4.1	4.3	4.6	4.9	5.0
500	1.9	2.7	3.2	3.6	3.9	4.1	4.4	4.5
600	1.7	2.4	2.9	3.2	3.5	3.7	3.9	4.0
800	1.5	2.1	2.5	2.8	3.0	3.2	3.4	3.5
1000	1.4	1.9	2.3	2.5	2.7	2.9	3.1	3.1
1500	1.1	1.5	1.8	2.1	2.2	2.4	2.5	2.6

1.9. Respondentų socialinės-demografinės charakteristikos (%)

		Visuomenė	Senyvo amžiaus žmonių, neįgalųjų, pažeidžiamų visuomenės grupių artimieji	Šeimos auginančios prižiūrinčios vaikus	Šeimos auginančios, prižiūrinčios neįgalius vaikus	54 m. ir vyresnio amžiaus suaugusieji	Neįgalieji
Lytis	Vyras	47	44	47	40	44	53
	Moteris	53	56	53	60	56	48
Amžius	18-25 m.	13	5	5	8		4
	26-35 m.	17	16	31	26		13
	36-45 m.	20	23	44	42		16
	46-55 m.	21	25	18	20	17	31
	56 m. ir daugiau	29	31	2	4	83	36
Išsimokslinimas	Aukštasis / neb. aukštasis	28	27	34	29	22	17
	Vidurinis / spec. vidurinis	67	68	64	69	69	74
	Nebaigtas vidurinis	5	5	2	2	9	9
Pajamos namų ūkio nariui per mėnesį	Iki 200 Eur	6	6	6	5	6	13
	201-300 Eur	25	23	25	29	22	32
	301-500 Eur	40	47	44	57	46	40
	501-700 Eur	18	16	17	9	14	11
Daugiau nei 700 Eur	11	8	8		12	4	
Pagrindinis užsiėmimas	Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas	5	7	10	6	1	3
	Specialistas, tarnautojas	32	35	40	42	24	21
	Darbininkas, techninis darbuotojas	25	23	29	26	16	22
	Smulkus verslininkas	4	5	6	10	3	6
	Ūkininkas	1	1	1		2	1
	Bedarbis	8	8	6	4	9	13
	Pensininkas	16	17	1	6	44	29
	Studentas, moksleivis	7	1	2	2	2	
	Namų šeimininkė	2	3	5	4	1	3
Šeiminė padėtis	Nevedęs / netekėjusi	21	14	7	6	10	18
	Vedęs / ištekejusi, gyvena neregistruotoje santuokoje	64	69	85	84	62	62
	Kita	15	17	8	10	28	20
Gyvenamoji vieta	Didieji miestai	44	45	48	48	39	40
	Kitas miestas, rajono centras	28	25	27	26	30	32
	Kaimo vietovė	28	30	25	26	31	28

1.10. Respondentų socialinės-demografinės charakteristikos (%)

Vertinimo rodiklių skaičiavimo metodika

Tyrimo matuojamų rodiklių pavadinimai ir tikslinės grupės, kurioms šie rodikliai skaičiuojami:

Rodiklis	Aktuali tikslinė grupė
Dalis, sutinkanti, kad globoti vaiką yra kilnu ir prasminga	- Visuomenė
Dalis, sutinkanti, kad neįgalus asmuo yra visavertis visuomenės narys	- Visuomenė
Dalis, sutinkanti, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis	- Visuomenė
Dalis, sutinkanti, kad renkantis paslaugą / produktą iš socialiai atsakingo ar socialinio verslo, ne tik gaunama norima paslauga / produktas, bet kartu daroma / prisidedama darant gerą darbą įvairioms visuomenės grupėms	- Visuomenė
Dalis, mananti, kad socialinio būsto integravimas yra efektyvesnis būdas socialinio būsto investicijoms nei izoliavimas	- Visuomenė
Dalis, sutinkanti, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas	- Senyvo amžiaus žmonių, neįgaliųjų, pažeidžiamų visuomenės grupių artimieji - Šeimos, auginančios, prižiūrinčios vaikus (auginančios, prižiūrinčios neįgalius vaikus)
Dalis, kuri žino, kur kreiptis dėl šios pagalbos	- Senyvo amžiaus žmonių, neįgaliųjų, pažeidžiamų visuomenės grupių artimieji - Šeimos, auginančios, prižiūrinčios vaikus (auginančios, prižiūrinčios neįgalius vaikus)
Dalis, sutinkanti, kad savanorystė / bendruomeninė veikla yra naudinga jiems patiems	- 54 m. ir vyresnio amžiaus suaugusieji
Dalis, kuri žino, kur ir kaip galėtų neatlygintinai realizuoti save, perduoti sukauptas žinias ir patirtį, gyventi aktyvesnį / įvairiapusiškesnį gyvenimą	- 54 m. ir vyresnio amžiaus suaugusieji
Dalis, teigianti, kad per pastaruosius 3 ar 6 mėn. savanoriavo, dalyvavo bendruomeninėje veikloje ar kitaip neatlygintinai dalijosi savo sukauptomis žiniomis ir patirtimi su kitomis visuomenės grupėmis	- 54 m. ir vyresnio amžiaus suaugusieji
Dalis mananti, kad neįgalumas ne kliūtis mokytis ir dirbti	- Neįgalieji
Dalis, sutinkanti, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis	- Darbdaviai

Tyrimo matuojamų rodiklių skaičiavimo principai:

Rodiklis	Rodiklio matavimui naudojami klausimai / teiginiai tyrimo klausimyne	Galimi atsakymo variantai	Rodiklio reikšmė
Dalis, sutinkanti, kad globoti vaiką yra kilnu ir prasminga	Kaip Jūs apibūdintumėte be tėvų likusių vaikų globą? Jūsų nuomone, tai yra... (galimi 3 atsakymai)	- Kilnu - Prasminga - Pelninga - Kvaila - Neapgalvota - Reikalinga - Noras pasirodyti - Tai ne man	Procentas respondentų, pasirinkusių atsakymo variantus (abu) „Kilnu“ ir „Prasminga“
Dalis, sutinkanti, kad neįgalus asmuo yra visavertis visuomenės narys	Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad neįgalus asmuo yra visavertis visuomenės narys?	- Visiškai sutinku - Greičiau sutinku - Nei sutinku, nei	Procentas respondentų, pritariančių teiginiui, t.y. pasirinkusių atsakymo

		<ul style="list-style-type: none"> nesutinku - Greičiau nesutinku - Visiškai nesutinku 	variantą „Visiškai sutinku“ arba „Greičiau sutinku“
Dalis, sutinkanti, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis	Priimant į darbą, darbe yra svarbiausia darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne jo asmeninė praeitis	<ul style="list-style-type: none"> - Visiškai sutinku - Greičiau sutinku - Greičiau nesutinku - Visiškai nesutinku 	Procentas respondentų, pritariančių teiginiui, t.y. pasirinkusių atsakymo variantą „Visiškai sutinku“ arba „Greičiau sutinku“
Dalis, sutinkanti, kad renkantis paslaugą / produktą iš socialiai atsakingo ar socialinio verslo, ne tik gaunama norima paslauga / produktas, bet kartu daroma / prisidedama darant gerą darbą įvairioms visuomenės grupėms	Rinkdamasis paslaugą ar produktą iš socialiai atsakingo ar socialinio verslo, ne tik gaunu norimą paslaugą ar produktą, bet ir darau gerą darbą įvairioms visuomenės grupėms	<ul style="list-style-type: none"> - Visiškai sutinku - Greičiau sutinku - Greičiau nesutinku - Visiškai nesutinku 	Procentas respondentų, pritariančių teiginiui, t.y. pasirinkusių atsakymo variantą „Visiškai sutinku“ arba „Greičiau sutinku“
Dalis, mananti, kad socialinio būsto integravimas yra efektyvesnis būdas socialinio būsto investicijoms nei izoliavimas	Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad socialinius būstus savivaldybės turėtų įsigyti įprastuose daugiabučiuose, o ne specialiai tam pastatytuose namuose, nes gyvenimas tarp „įprastų“ žmonių prisidėtų prie geresnės socialines problemas patiriančių žmonių integracijos?	<ul style="list-style-type: none"> - Visiškai sutinku - Greičiau sutinku - Greičiau nesutinku - Visiškai nesutinku 	Procentas respondentų, pritariančių teiginiui, t.y. pasirinkusių atsakymo variantą „Visiškai sutinku“ arba „Greičiau sutinku“
Dalis, sutinkanti, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas	Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (senyvo amžiaus, neįgalų ar pan.) prašyti pagalbos iš aplinkinių (draugų, pažįstamų, artimųjų) yra normalu ir sveikintina? Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (senyvo amžiaus, neįgalų ar pan.) prašyti pagalbos iš valstybės (savivaldybės, socialinių tarnybų ir pan.) yra normalu ir sveikintina?	<ul style="list-style-type: none"> - Visiškai sutinku - Greičiau sutinku - Nei sutinku, nei nesutinku - Greičiau nesutinku - Visiškai nesutinku 	Procentas respondentų, pritariančių abiem teiginiams, t.y. pasirinkusių atsakymo variantus „Visiškai sutinku“ arba „Greičiau sutinku“
Dalis, kuri žino, kur kreiptis dėl šios pagalbos	Ar Jūs žinotumėte, kur kreiptis pagalbos, jei reiktų prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį?	<ul style="list-style-type: none"> - Taip, žinočiau - Ne, nežinočiau 	Procentas respondentų, nurodžiusių, jog žino, kur kreiptis, t.y. pasirinkusių atsakymo variantą „Taip, žinočiau“
Dalis, sutinkanti, kad savanorystė / bendruomeninė veikla yra naudinga jiems patiems	Savanorystė ar bendruomeninė veikla yra naudinga man asmeniškai	<ul style="list-style-type: none"> - Visiškai sutinku - Greičiau sutinku - Greičiau nesutinku - Visiškai nesutinku 	Procentas respondentų, pritariančių teiginiui, t.y. pasirinkusių atsakymo variantą „Visiškai sutinku“ arba „Greičiau sutinku“
Dalis, kuri žino, kur ir kaip galėtų neatlygintinai	Aš žinau, kaip ir kur galiu neatlygintinai realizuoti save.	<ul style="list-style-type: none"> - Visiškai sutinku - Greičiau sutinku 	Procentas respondentų, pritariančių abiem

realizuoti save, perduoti sukauptas žinias ir patirtį, gyventi aktyvesnį / įvairiapusiškesnį gyvenimą	Aš žinau, kaip gyventi aktyvesnį ir įvairiapusiškesnį gyvenimą.	- Greičiau nesutinku - Visiškai nesutinku	teiginiams, t.y. pasirinkusių atsakymo variantus „Visiškai sutinku“ arba „Greičiau sutinku“
Dalis, teigianti, kad per pastaruosius 3 ar 6 mėn. savanoriavo, dalyvavo bendruomeninėje veikloje ar kitaip neatlygintinai dalijosi savo sukauptomis žiniomis ir patirtimi su kitomis visuomenės grupėmis	Per paskutinį pusmetį man teko savanoriauti, dalyvauti bendruomeninėje veikloje. Per paskutinį pusmetį man teko neatlygintinai dalintis savo sukauptomis žiniomis ir patirtimi su kitomis visuomenės grupėmis.	- Visiškai sutinku - Greičiau sutinku - Greičiau nesutinku - Visiškai nesutinku	Procentas respondentų, pritariančių abiem teiginiams, t.y. pasirinkusių atsakymo variantus „Visiškai sutinku“ arba „Greičiau sutinku“
Dalis mananti, kad neįgalumas ne kliūtis mokytis ir dirbti	Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad neįgalumas ne kliūtis mokytis ir dirbti?	- Visiškai sutinku - Greičiau sutinku - Nei sutinku, nei nesutinku - Greičiau nesutinku - Visiškai nesutinku	Procentas respondentų, pritariančių teiginiui, t.y. pasirinkusių atsakymo variantą „Visiškai sutinku“ arba „Greičiau sutinku“
Dalis, sutinkanti, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis	Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė patirtis?	- Visiškai sutinku - Greičiau sutinku - Nei sutinku, nei nesutinku - Greičiau nesutinku - Visiškai nesutinku	Procentas respondentų, pritariančių teiginiui, t.y. pasirinkusių atsakymo variantą „Visiškai sutinku“ arba „Greičiau sutinku“

II. TYRIMO REZULTATAI

2.1. VISUOMENĖ

Absoliuti dauguma (88 proc.) respondentų sutinka, kad renkantis paslaugą ar produktą iš socialiai atsakingo ar socialinio verslo, ne tik gaunama norima paslauga ar produktas, bet ir daromas geras darbas įvairioms visuomenės grupėms: 33 proc. visiškai sutinka, 55 proc. greičiau sutinka. Priešingos nuomonės laikosi 11 proc. tyrimo dalyvių: 9 proc. greičiau nesutinka, 2 proc. visiškai nesutinka (Pav. 2.1.1).

Didžioji dalis (82 proc.) apklaustųjų sutinka, kad priimant į darbą, darbe yra svarbiausia darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne jo asmeninė praeitis: 38 proc. visiškai sutinka, 44 proc. greičiau sutinka. Priešingą nuomonę išreiškė 14 proc. respondentų: 11 proc. greičiau nesutinka, 3 proc. visiškai nesutinka.

Tvirtą pritarimą („visiškai sutinku“) šiam teiginiui dažniau išreiškė mažesnes pajamas turintys respondentai.

2.1.1 pav. Nuostatos dėl kompetencijų darbe, socialiai atsakingo ir socialinio verslo (proc.; N=817)

Rodiklis: dalis, sutinkanti, kad renkantis paslaugą / produktą iš socialiai atsakingo ar socialinio verslo, ne tik gaunama norima paslauga / produktas, bet kartu daroma / prisidedama darant gerą darbą įvairioms visuomenės grupėms. Rodiklio reikšmė lygi 88 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.1.1. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojamas teiginys tyrimo klausimyne	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Rinkdamasis paslaugą ar produktą iš socialiai atsakingo ar socialinio verslo, ne tik gaunu norimą paslaugą ar produktą, bet ir darau gerą darbą įvairioms visuomenės grupėms	Visiškai sutinku	33%	88%
	Greičiau sutinku	55%	

2.1.1. lentelė. Dalis, sutinkanti, kad renkantis paslaugą / produktą iš socialiai atsakingo ar socialinio verslo, ne tik gaunama norima paslauga / produktas, bet kartu daroma / prisidedama darant gerą darbą įvairioms visuomenės grupėms

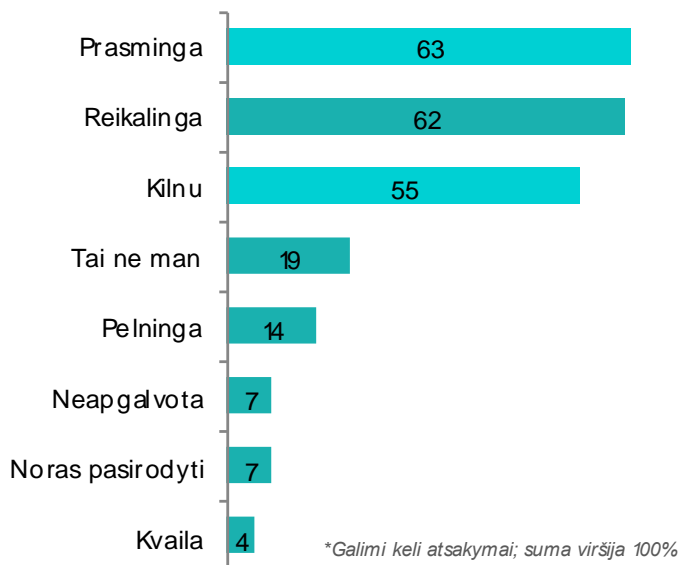
Rodiklis: dalis, sutinkanti, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne jo asmeninė praeitis. Rodiklio reikšmė lygi 82 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.1.2. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojamas teiginys tyrimo klausimyne	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Priimant į darbą, darbe yra svarbiausia darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne jo asmeninė praeitis	Visiškai sutinku	38%	82%
	Greičiau sutinku	44%	

2.1.2. lentelė. Dalis, sutinkanti, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne jo asmeninė praeitis

63 proc. respondentų be tėvų likusių vaikų globą laiko prasmingu poelgiu. Panaši respondentų dalis (62 proc.) mano, kad tai reikalinga. Kiek daugiau nei pusė (55 proc.) apklaustųjų mano, kad tai kilnu. 19 proc. manymu, toks poelgis yra ne jiems. 14 proc. tai sieja su pelningu poelgiu. 7 proc. – su neapgalvotu poelgiu. Dar 7 proc. tokią globą laiko noru pasirodyti. 4 proc. manymu, be tėvų likusių vaikų globa yra kvailas poelgis (Pav. 2.1.2).

Nuomonės, kad be tėvų likusių vaikų globa yra reikalinga, dažniau laikosi moterys. Vidurinio ir žemesnio išsimokslinimo atstovai dažniau mano, kad tai ne jiems.

2.1.2 pav. Be tėvų likusių vaikų globos vertinimas (proc.; N=817)

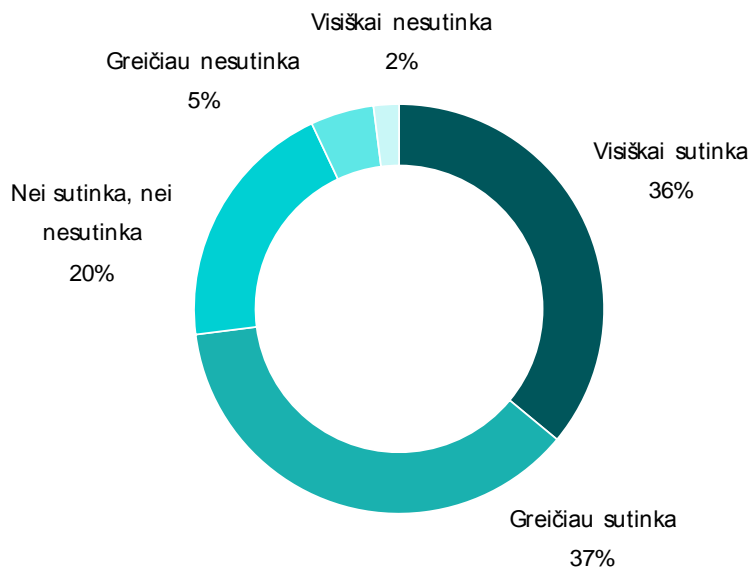
Rodiklis: dalis, sutinkanti, kad globoti vaiką yra kilnu ir prasminga. Rodiklio reikšmė lygi 44 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.1.3. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojamas klausimas tyrimo klausimyne	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Kaip Jūs apibūdintumėte be tėvų likusių vaikų globą? Jūsų nuomone, tai yra... (galimi 3 atsakymai)	Kilnu	55%	44%
	Prasminga	63%	
	Ir kilnu, ir prasminga	44%	

2.1.3. lentelė. Dalis, sutinkanti, kad globoti vaiką yra kilnu ir prasminga

Dauguma (73 proc.) apklaustųjų sutinka, kad neįgalus asmuo yra visavertis visuomenės narys: 36 proc. visiškai sutinka, 37 proc. greičiau sutinka. Penktadalis (20 proc.) laikosi neutralios pozicijos – nei sutinka, nei nesutinka. Nesutikti linkę 7 proc. respondentų: 5 proc. greičiau nesutinka, 2 proc. visiškai nesutinka (Pav. 2.1.3).

Pritarimą („greičiau sutinku“) šiai nuomonei dažniau išreiškė moterys ir aukščiausio išsimokslinimo atstovai.

2.1.3 pav. Nuomonė dėl neįgalaus asmens buvimo visaverčiu visuomenės nariu (proc.; N=817)

Rodiklis: dalis, sutinkanti, kad neįgalus asmuo yra visavertis visuomenės narys. Rodiklio reikšmė lygi 73 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.1.4. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojamas teiginys tyrimo klausimyne	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad neįgalus asmuo yra visavertis visuomenės narys?	Visiškai sutinku	36%	73%
	Greičiau sutinku	37%	

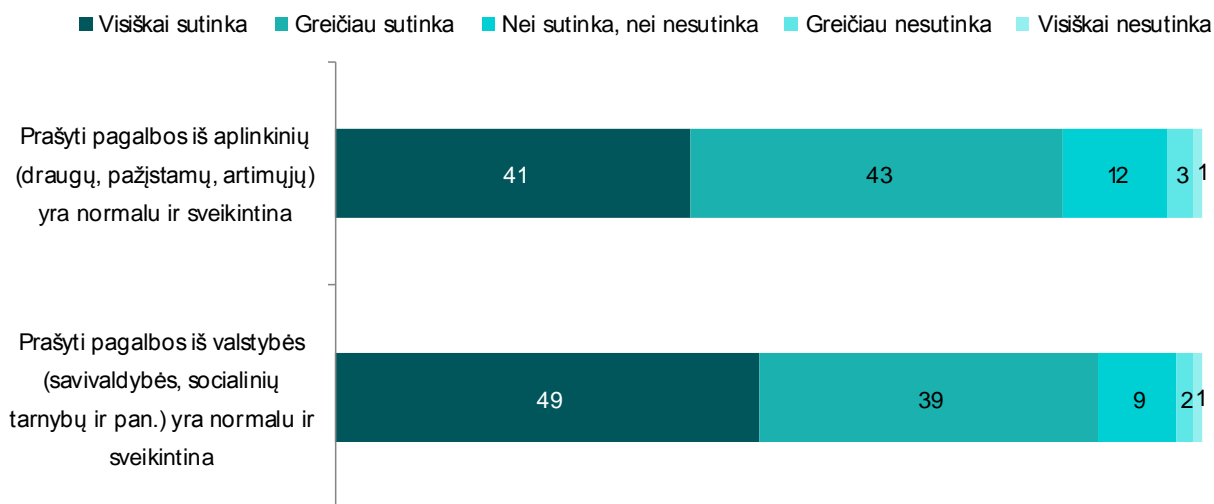
2.1.4. lentelė. Dalis, sutinkanti, kad neįgalus asmuo yra visavertis visuomenės narys

Dauguma (84 proc.) respondentų sutinka, kad prižiūrėti savimi negalinčius pasirūpinti žmones, prašyti pagalbos iš aplinkinių (draugų, pažįstamų, artimųjų) yra normalu ir sveikintina: 41 proc. visiškai sutinka, 43 proc. greičiau sutinka. 12 proc. išreiškė neutralią poziciją – nei sutinka, nei nesutinka, o 4 proc. mano priešingai: 3 proc. greičiau nesutinka, 1 proc. visiškai nesutinka. (Pav. 2.1.4).

Tvirtą pritarimą („visiškai sutinku“) šiai nuomonei dažniau išreiškė mažesnių miestų / rajonų centrų gyventojai.

Absoliuti dauguma (88 proc.) apklaustųjų sutinka, kad prašyti pagalbos iš valstybės (savivaldybės, socialinių tarnybų ir pan.) yra normalu ir sveikintina: 49 proc. visiškai sutinka, 39 proc. greičiau sutinka. 9 proc. laikosi neutralios pozicijos – nei sutinka, nei nesutinka. 3 proc. mano priešingai: 2 proc. greičiau nesutinka, 1 proc. visiškai nesutinka.

Tvirtą pritarimą („visiškai sutinku“) šiam teiginiui dažniau išreiškė 36-55 m. respondentai. Nuosaikesnį pritarimą („greičiau sutinku“) dažniau išreiškė mažesnių miestų / rajonų centrų ir kaimo vietovių gyventojai.

2.1.4 pav. Nuostatos dėl pagalbos prašymo, prižiūrėti savimi negalinčius pasirūpinti žmones (proc.; N=817)

Beveik pusė (49 proc.) tyrimo dalyvių nurodė žinantys, kur kreiptis pagalbos, jeigu reikėtų prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį. 51 proc. teigė, jog nežinotų kur kreiptis tokiu atveju (Pav. 2.1.5).

Žinančios, kur tokiu atveju reikėtų kreiptis pagalbos, dažniau nurodė moterys, mažesnių miestų / rajonų centrų ir kaimo vietovių gyventojai.

2.1.5 pav. Žinojimas, kur kreiptis pagalbos, prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį (proc.; N=817)

Prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį, dažniausiai būtų kreipiamasi į socialinės paramos skyrių (30 proc.) ir į globos ir rūpybos skyrių (25 proc.). 18 proc. kreiptųsi į savivaldybę, 14 proc. – į seniūniją. 7 proc. tokiu atveju kreiptųsi į socialinius darbuotojus, 5 proc. – į socialinės paramos centrą (Pav. 2.1.6).

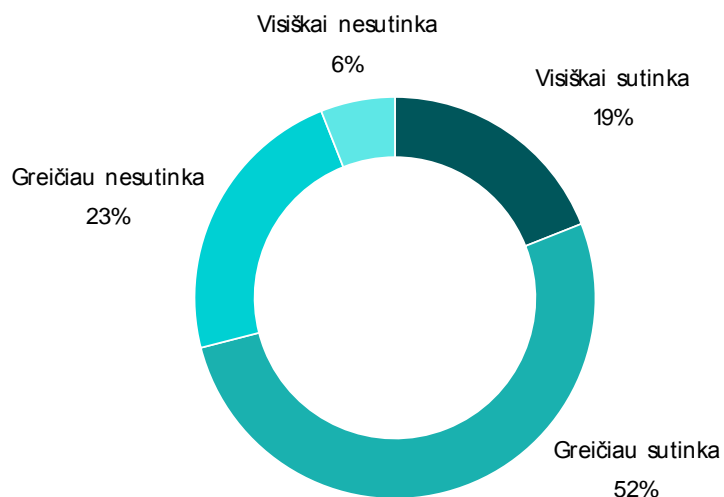
2.1.6 pav. Kreipimasis pagalbos, prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį (proc.; N=398; žinantys, kur kreiptis pagalbos, prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį)

71 proc. respondentų sutinka, kad socialinius būstus savivaldybės turėtų įsigyti įprastuose daugiabučiuose, o ne specialiai tam pastatytuose namuose, nes gyvenimas tarp „įprastų“ žmonių prisidėtų prie geresnės socialines problemas patiriančių žmonių integracijos: 19 proc. visiškai sutinka,

52 proc. greičiau sutinka. 29 proc. laikosi priešingos nuomonės: 23 proc. greičiau nesutinka, 6 proc. visiškai nesutinka. (Pav. 2.1.7).

Tvirtą pritarimą („visiškai sutinku“) šiai nuomonei dažniau išreiškė 26-55 m. respondentai.

2.1.7 pav. Nuomonė dėl socialinių būstų integravimo (proc.; N=817)

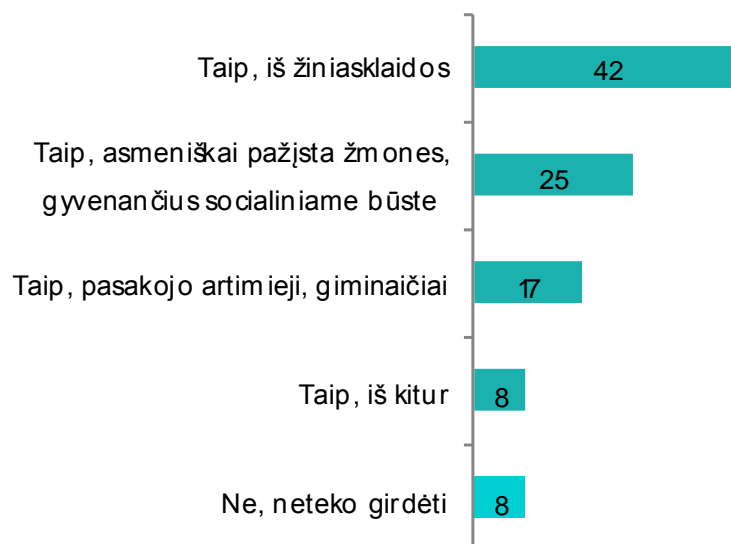
Rodiklis: dalis, mananti, kad socialinio būsto integravimas yra efektyvesnis būdas socialinio būsto investicijoms nei izoliavimas. Rodiklio reikšmė lygi 71 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.1.4. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojamas teiginys tyrimo klausimyne	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad socialinius būstus savivaldybės turėtų įsigyti įprastuose daugiabučiuose, o ne specialiai tam pastatytuose namuose, nes gyvenimas tarp „įprastų“ žmonių prisidėtų prie geresnės socialines problemas patiriančių žmonių integracijos?	Visiškai sutinku	19%	71%
	Greičiau sutinku	52%	

2.1.5. lentelė. Dalis, mananti, kad socialinio būsto integravimas yra efektyvesnis būdas socialinio būsto investicijoms nei izoliavimas

Absoliuti dauguma (92 proc.) apklaustųjų teigė girdėję apie asmenis ir šeimas, gyvenančius socialiniame būste. Dažniausiai apie šiuos asmenis sužinoma iš žiniasklaidos (42 proc.). Ketvirtadalis (25 proc.) teigė pažįstantys juos asmeniškai. 17 proc. respondentų yra girdėję apie juos iš artimųjų, giminaičių pasakojimų. 8 proc. yra girdėję apie šiuos asmenis iš kitur. (Pav. 2.1.8).

Apskritai apie asmenis ir šeimas, gyvenančius socialiniame būste iš žiniasklaidos dažniau teko girdėti 36-45 m. respondentams, aukščiausio išsimokslinimo atstovams, didžiausias pajamas turintiems apklaustiesiems ir didmiesčių gyventojams. Asmeniškai tokių žmonių dažniau pažįsta vidurinio ir žemesnio išsimokslinimo atstovai bei mažesnių miestų / rajonų centrų gyventojai.

2.1.8 pav. Susidūrimas su socialiniame būste gyvenančiais asmenimis (proc.; N=817)

Dauguma (71 proc.) tyrimo dalyvių mano, kad socialiniai būstai yra skiriami skurdžiai gyvenantiems žmonėms, kurie dėl objektyvių priežasčių gauna labai mažas pajamas. 29 proc. respondentų nuomone, šie būstai skiriami asocialiems asmenims, kurie patys nesugeba pasirūpinti gyvenamuoju būstu. (Pav. 2.1.9).

Nuomonės, kad socialiniai būstai yra skiriami asocialiems asmenims, kurie patys nesugeba pasirūpinti gyvenamuoju būstu, dažniau laikosi vidurinio išsimokslinimo atstovai.

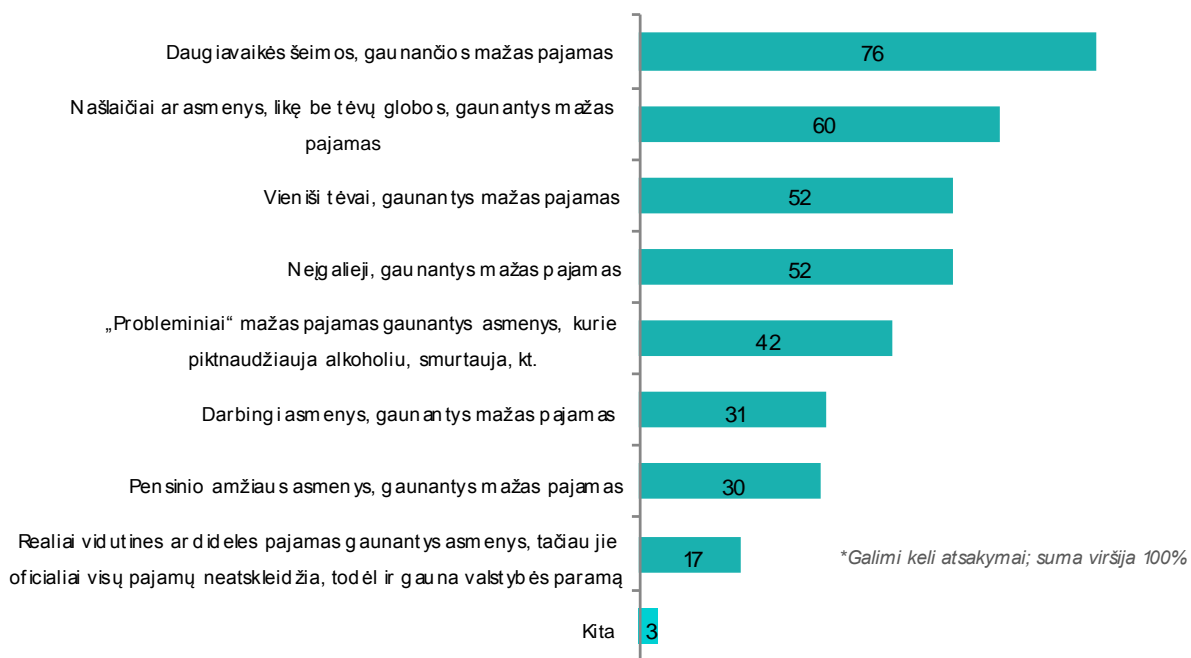
2.1.9 pav. Nuomonė, kokiems žmonėms skiriami socialiniai būstai (proc.; N=817)

Dažniausiai manoma, kad socialiniuose būstuose gyvena daugiavaikės šeimos, gaunančios mažas pajamas (76 proc.). 60 proc. respondentų mano, kad šiuose būstuose gyvena našlaičiai ar asmenys, likę be tėvų globos, gaunantys mažas pajamas. 52 proc. apklaustųjų teigė manantys, kad juose gyvena vieniši tėvai, gaunantys mažas pajamas. 52 proc. mano, kad juose gyvena neįgalieji, gaunantys mažas pajamas. 42 proc. teigimu – „probleminiai“ mažas pajamas gaunantys asmenys, kurie piktnaudžiauja alkoholiu, smurtauja ir pan. 31 proc. manymu – darbingi asmenys, gaunantys mažas pajamas. 30

© SPINTER tyrimai, 2020.

proc. – pensinio amžiaus asmenys, gaunantys mažas pajamas. 17 proc. teigė manantys, kad juose gyvena realiai vidutines ar dideles pajamas gaunantys, tačiau oficialiai visų gaunamų pajamų neatskleidžiantys, asmenys (Pav. 2.1.10).

Nuomonės, kad socialiniuose būstuose dažniau gyvena našlaičiai ar asmenys, likę be tėvų globos, gaunantys mažas pajamas, dažniau laikosi 36 m. ir vyresni respondentai, mažesnių miestų / rajonų centrų gyventojai. Manantys, kad socialiniuose būstuose dažniau gyvena vieniši tėvai, gaunantys mažas pajamas, dažniau teigia vidurinio ir žemesnio išsimokslinimo atstovai. „Probleminiai“ mažas pajamas gaunantys asmenys, kurie piktnaudžiauja alkoholiu, smurtauja ir pan. – moterys, mažesnių miestų / rajonų centrų ir kaimo vietovių gyventojai.

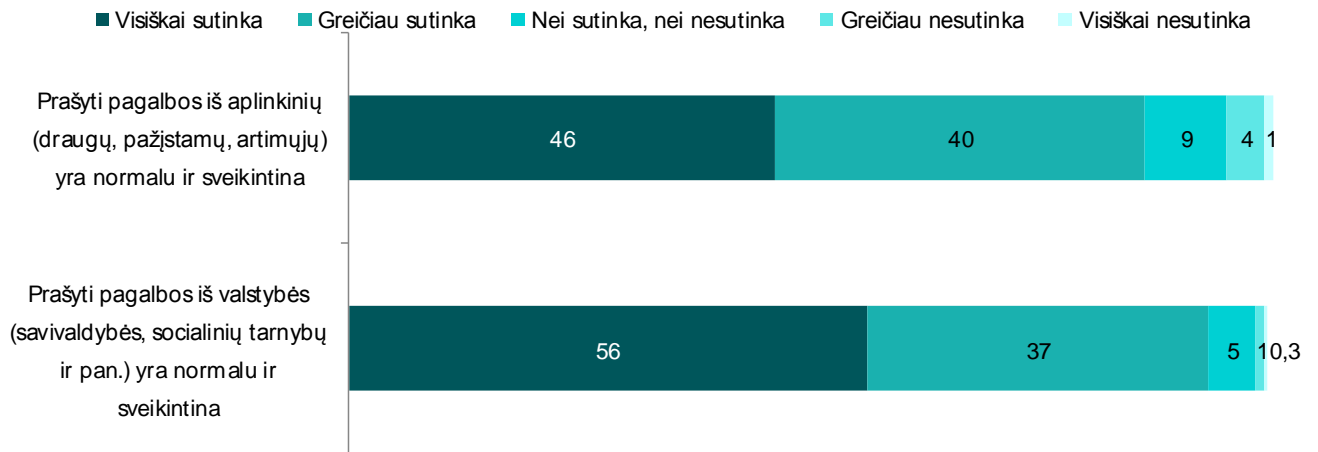

2.1.10 pav. Nuomonė, kokie žmonės gyvena socialiniuose būstuose (proc.; N=817)

2.2. SENYVO AMŽIAUS ŽMONIŲ, NEĮGALIŲJŲ, PAŽEIDŽIAMŲ VISUOMENĖS GRUPIŲ ARTIMIEJI

Dauguma (86 proc.) apklaustųjų sutinka, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones, prašyti pagalbos iš aplinkinių (draugų, pažįstamų, artimųjų) yra normalu ir sveikintina: 46 proc. visiškai sutinka, 40 proc. greičiau sutinka. 9 proc. laikosi neutralios pozicijos – nei sutinka, nei nesutinka, o 5 proc. mano priešingai: 4 proc. greičiau nesutinka, 1 proc. visiškai nesutinka (Pav. 2.2.1).

Absoluti dauguma (93 proc.) tyrimo dalyvių sutinka, kad prašyti pagalbos iš valstybės (savivaldybės, socialinių tarnybų ir pan.) yra normalu ir sveikintina: 56 proc. visiškai sutinka, 37 proc. greičiau sutinka. 5 proc. išreiškė neutralią poziciją – nei sutinka, nei nesutinka, 1,3 proc. mano priešingai: 1 proc. greičiau nesutinka, o 0,3 proc. (1 respondentas) visiškai nesutinka.

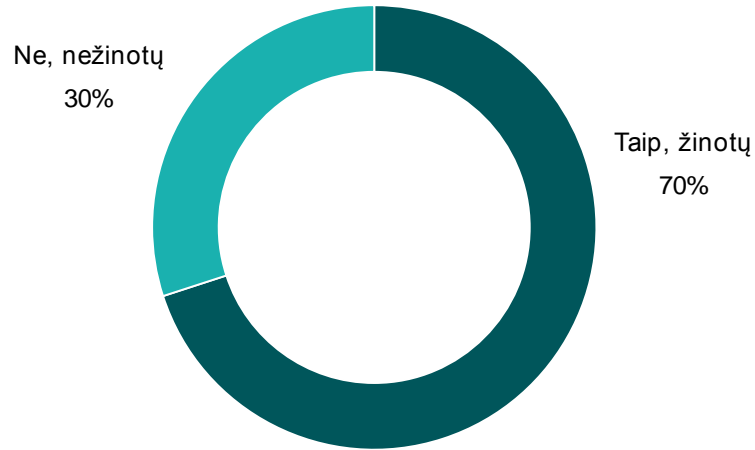
2.2.1 pav. Nuostatos dėl pagalbos prašymo, prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (proc.; N=297)

Rodiklis: dalis, sutinkanti, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas. Rodiklio reikšmė lygi 84 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.2.1. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojami klausimai	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (senyvo amžiaus, neįgalų ar pan.) prašyti pagalbos iš aplinkinių (draugų, pažįstamų, artimųjų) yra normalu ir sveikintina?	Visiškai sutinku	46%	84%
	Greičiau sutinku	40%	
Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (senyvo amžiaus, neįgalų ar pan.) prašyti pagalbos iš valstybės (savivaldybės, socialinių tarnybų ir pan.) yra normalu ir sveikintina?	Visiškai sutinku	56%	
	Greičiau sutinku	37%	
	Pritaria abiem teiginiams	84%	

2.2.1. lentelė. Dalis, sutinkanti, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas

Didžioji dalis (70 proc.) respondentų nurodė žinantys, kur kreiptis pagalbos, jeigu reikėtų prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį. 30 proc. teigė, jog nežinotų kur kreiptis tokiu atveju (Pav. 2.2.2).

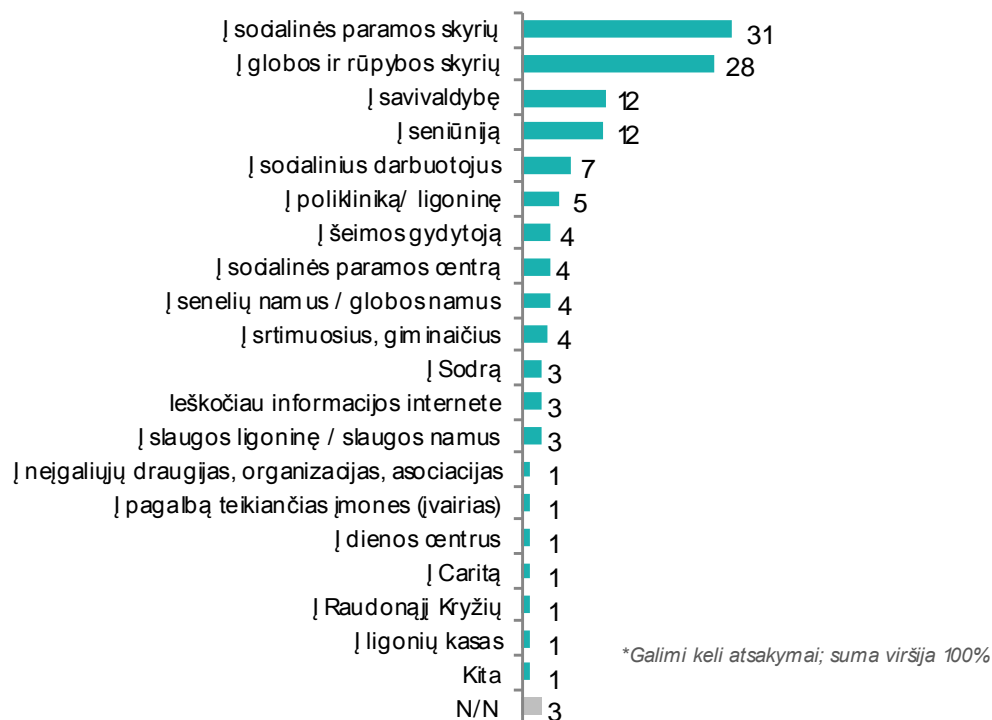
2.2.2 pav. Žinojimas, kur kreiptis pagalbos, prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį (proc.; N=297)

Rodiklis: dalis, kuri žino, kur kreiptis dėl šios pagalbos. Rodiklio reikšmė lygi 70 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.2.2. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojamas klausimas tyrimo klausimyne	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Ar Jūs žinotumėte, kur kreiptis pagalbos, jei reikėtų prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį?	Taip, žinočiau	70%	70%

2.2.2. lentelė. Dalis, kuri žino, kur kreiptis dėl šios pagalbos

Prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį, pagalbos dažniausiai būtų kreipiamasi į socialinės paramos skyrių (31 proc.) ir į globos ir rūpybos skyrių (28 proc.). Po 12 proc. apklaustųjų kreiptųsi į savivaldybę ir į seniūniją. 7 proc. – į socialinius darbuotojus, 5 proc. – į polikliniką / ligoninę (Pav. 2.2.3).

2.2.3 pav. Kreipimasis pagalbos, prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį (proc.; N=209; žinantys, kur kreiptis pagalbos, prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį)

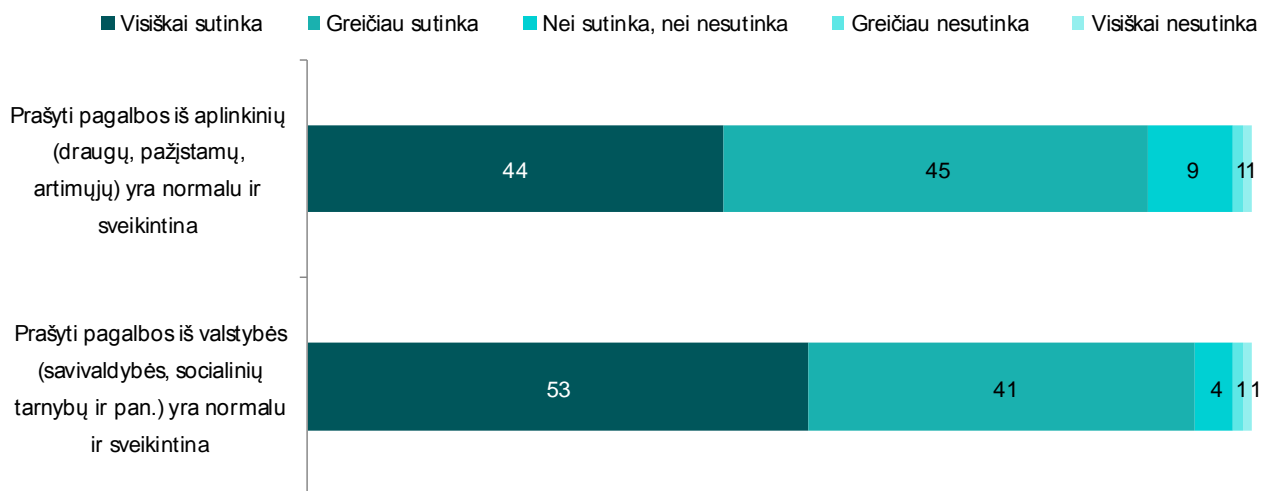
2.3. ŠEIMOS, AUGINANČIOS, PRIŽIŪRINČIOS VAIKUS

89 proc. šeimų, auginančių, prižiūrinčių vaikus, sutinka, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones, prašyti pagalbos iš aplinkinių (draugų, pažįstamų, artimųjų) yra normalu ir sveikintina: 44 proc. visiškai sutinka, 45 proc. greičiau sutinka. 9 proc. išreiškė neutralią nuostatą – nei sutinka, nei nesutinka, o 2 proc. mano priešingai: 1 proc. greičiau nesutinka, 1 proc. visiškai nesutinka (Pav. 2.3.1A).

Visišką pritarimą („visiškai sutinku“) šiam teiginiui dažniau išreiškė moterys ir vidurinio išsimokslinimo atstovai.

94 proc. vaikus auginančių, prižiūrinčių šeimų sutinka, kad prašyti pagalbos iš valstybės (savivaldybės, socialinių tarnybų ir pan.) yra normalu ir sveikintina: 53 proc. visiškai sutinka, 41 proc. greičiau sutinka. 4 proc. išreiškė neutralią poziciją – nei sutinka, nei nesutinka, o 2 proc. mano priešingai: 1 proc. greičiau nesutinka, 1 proc. visiškai nesutinka.

Visišką pritarimą („visiškai sutinku“) šiam teiginiui dažniau išreiškė moterys, 46-55 m. apklaustieji ir vidurinio išsimokslinimo atstovai.

2.3.1A pav. Nuostatos dėl pagalbos prašymo, prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (proc.; N=368; šeimos, auginančios, prižiūrinčios vaikus)

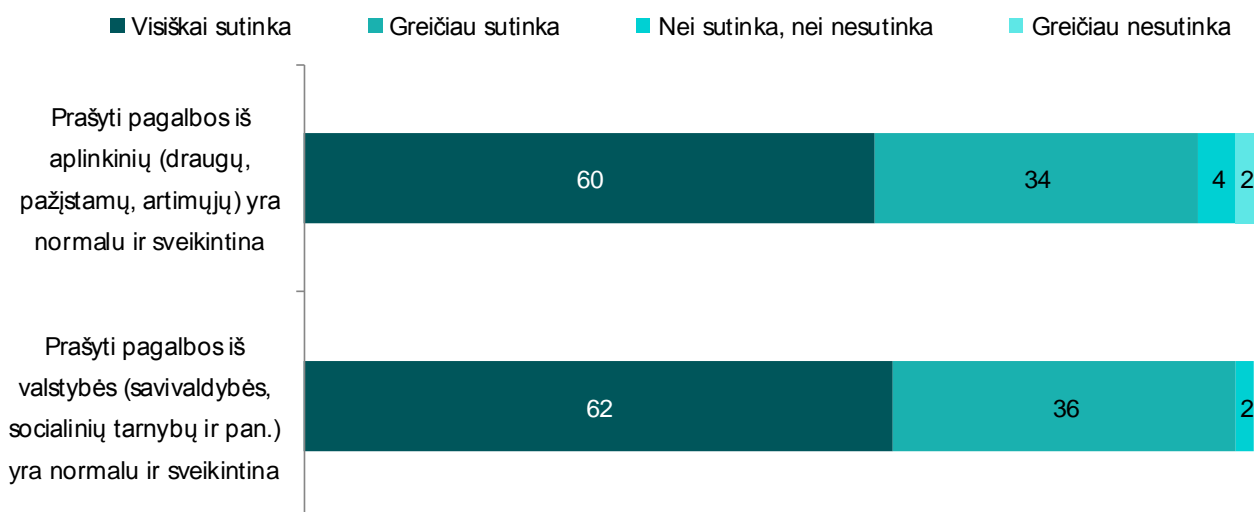
Rodiklis: dalis, sutinkanti, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas. Rodiklio reikšmė lygi 88 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.3.1A. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojami klausimai	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (senyvo amžiaus, neįgalų ar pan.) prašyti pagalbos iš aplinkinių (draugų, pažįstamų, artimųjų) yra normalu ir sveikintina?	Visiškai sutinku	44%	88%
	Greičiau sutinku	45%	
Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (senyvo amžiaus, neįgalų ar pan.) prašyti pagalbos iš valstybės (savivaldybės, socialinių tarnybų ir pan.) yra normalu ir sveikintina?	Visiškai sutinku	53%	
	Greičiau sutinku	41%	
	Pritaria abiem teiginiams	88%	

2.3.1A. lentelė. Dalis, sutinkanti, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas

Absoliuti dauguma (94 proc.) šeimų, auginančių, prižiūrinčių neįgalius vaikus, sutinka, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones, prašyti pagalbos iš aplinkinių (draugų, pažįstamų, artimųjų) yra normalu ir sveikintina: 60 proc. visiškai sutinka, 34 proc. greičiau sutinka. 4 proc. laikosi neutralios pozicijos – nei sutinka, nei nesutinka. 2 proc. apklaustųjų greičiau nesutinka (Pav. 2.3.1B).

98 proc. neįgalius vaikus auginančių, prižiūrinčių šeimų sutinka, kad prašyti pagalbos iš valstybės (savivaldybės, socialinių tarnybų ir pan.) yra normalu ir sveikintina: 62 proc. visiškai sutinka, 36 proc. greičiau sutinka. 2 proc. išreiškė neutralią poziciją – nei sutinka, nei nesutinka.

2.3.1B pav. Nuostatos dėl pagalbos prašymo, prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (proc.; N=50; šeimos, auginančios, prižiūrinčios neįgalius vaikus)

Rodiklis: dalis, sutinkanti, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas. Rodiklio reikšmė lygi 94 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.3.1B. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojami klausimai	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (senyvo amžiaus, neįgalųjį ar pan.) prašyti pagalbos iš aplinkinių (draugų, pažįstamų, artimųjų) yra normalu ir sveikintina?	Visiškai sutinku	60%	94%
	Greičiau sutinku	34%	
Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (senyvo amžiaus, neįgalųjį ar pan.) prašyti pagalbos iš valstybės (savivaldybės, socialinių tarnybų ir pan.) yra normalu ir sveikintina?	Visiškai sutinku	62%	
	Greičiau sutinku	36%	
	Pritaria abiem teiginiams	94%	

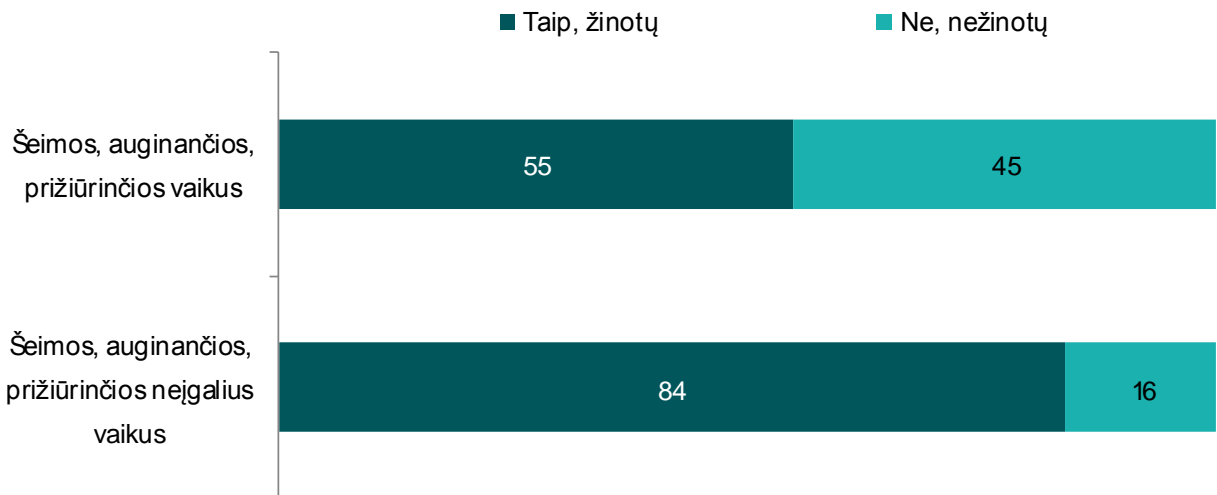
2.3.1B. lentelė. Dalis, sutinkanti, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas

Daugiau nei pusė (55 proc.) šeimų, auginančių, prižiūrinčių vaikus, teigė žinančios, kur reikėtų kreiptis pagalbos, prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį. 45 proc. respondentų teigė nežinantys, kur tokiu atveju reikėtų kreiptis (Pav. 2.3.2).

Kur kreiptis pagalbos, tokiu atveju, dažniau nurodė žinantys vidurinio išsimokslinimo atstovai bei mažesnių miestų / rajonų centrų ir kaimo vietovių gyventojai.

Absoliuti dauguma (84 proc.) neįgalius vaikus auginančių, prižiūrinčių šeimų žinotų, kur reikėtų kreiptis pagalbos, prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį. 16 proc. pripažino, kad nežinotų, kur tokiu atveju kreiptis.

2.3.2 pav. Žinojimas, kur kreiptis pagalbos, prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį (proc.; N=368 (šeimos, auginančios, prižiūrinčios vaikus); N=50 (šeimos, auginančios, prižiūrinčios neįgalius vaikus))

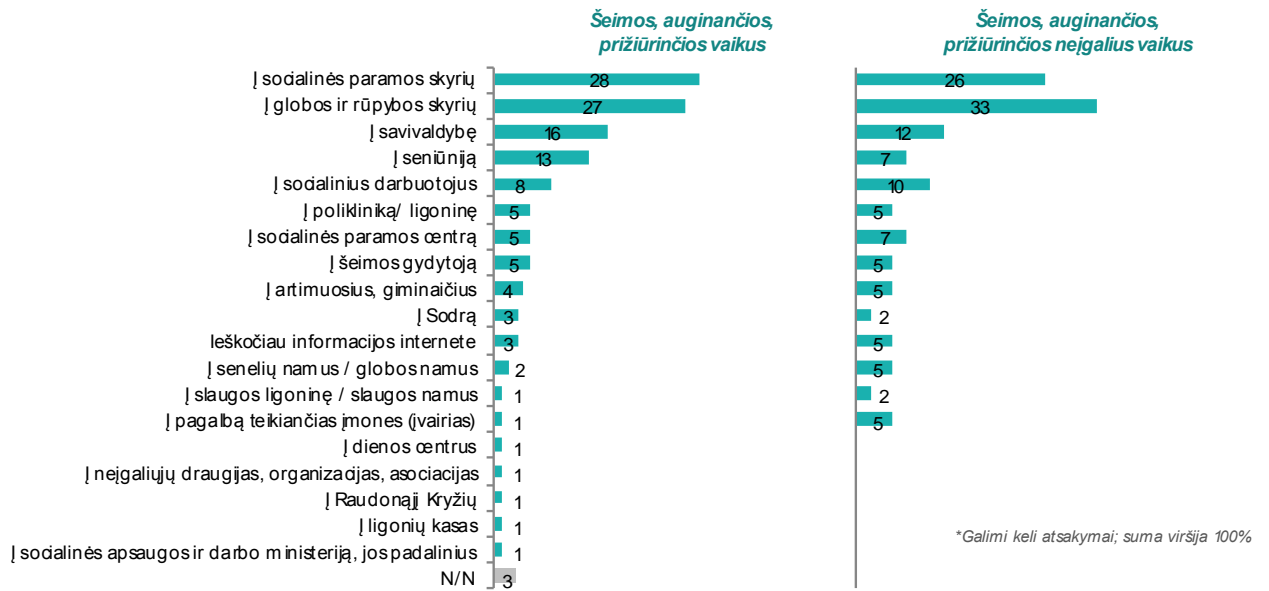
Rodiklis: dalis, kuri žino, kur kreiptis dėl šios pagalbos. Rodiklio reikšmė šeimų, auginančių, prižiūrinčių vaikus, grupėje lygi 55 proc., o šeimų, auginančių, prižiūrinčių neįgalius vaikus, grupėje – 84 proc. Šių reikšmių apskaičiavimas pateikiamas 2.3.2. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojamas klausimas tyrimo klausimyne	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Ar Jūs žinotumėte, kur kreiptis pagalbos, jei reikėtų prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį?	Šeimos, auginančios, prižiūrinčios vaikus		
	Taip, žinočiau	55%	55%
Ar Jūs žinotumėte, kur kreiptis pagalbos, jei reikėtų prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį?	Šeimos, auginančios, prižiūrinčios neįgalius vaikus		
	Taip, žinočiau	84%	84%

2.3.2. lentelė. Dalis, kuri žino, kur kreiptis dėl šios pagalbos

Prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį, šeimos, auginančios, prižiūrinčios vaikus pagalbos dažniausiai kreiptųsi į socialinės paramos skyrių (28 proc.) ir į globos ir rūpybos skyrių (27 proc.). 16 proc. kreiptųsi į savivaldybę, 13 proc. – į seniūniją, 8 proc. – į socialinius darbuotojus. Po 5 proc. kreiptųsi į polikliniką / ligoninę, socialinės paramos centrą bei į šeimos gydytoją (Pav. 2.3.3).

Neįgalius vaikus auginančios, prižiūrinčios šeimos dažniausiai tokiu atveju kreiptųsi į globos ir rūpybos skyrių (33 proc.). 26 proc. kreiptųsi į socialinės paramos skyrių. 12 proc. – į savivaldybę, 10 proc. – į socialinius darbuotojus. Po 7 proc. respondentų kreiptųsi į seniūniją ir socialinės paramos centrą.

2.3.3 pav. Kreipimasis pagalbos, prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį (proc.; N=204 (šeimos, auginančios, prižiūrinčios vaikus); N=42 (šeimos, auginančios, prižiūrinčios neįgalius vaikus; statistiškai nereikšminga respondentų imtis))

2.4. 54 M. IR VYRESNIO AMŽIAUS SUAUGUSIEJI

62 proc. šios tikslinės grupės atstovų nurodė žinantys, kaip gyventi aktyvesnį ir įvairiapusiškesnį gyvenimą: 15 proc. visiškai sutinka, 47 proc. greičiau sutinka. 37 proc. išreiškė priešingą nuomonę: 19 proc. greičiau nesutinka, 18 proc. visiškai nesutinka (Pav. 2.4.1).

Pritarimą šiam teiginiui dažniau išreiškė moterys, mažesnių miestų / rajonų centrų ir kaimo vietovių gyventojai.

46 proc. apklaustųjų teigė, kad žino, kaip ir kur gali neatlygintinai realizuoti save: 9 proc. visiškai sutinka, 37 proc. greičiau sutinka. 52 proc. respondentų išreiškė priešingą poziciją: 20 proc. greičiau nesutinka, 32 proc. visiškai nesutinka.

Su šiuo teiginiu dažniau sutinka 46-55 m. respondentai.

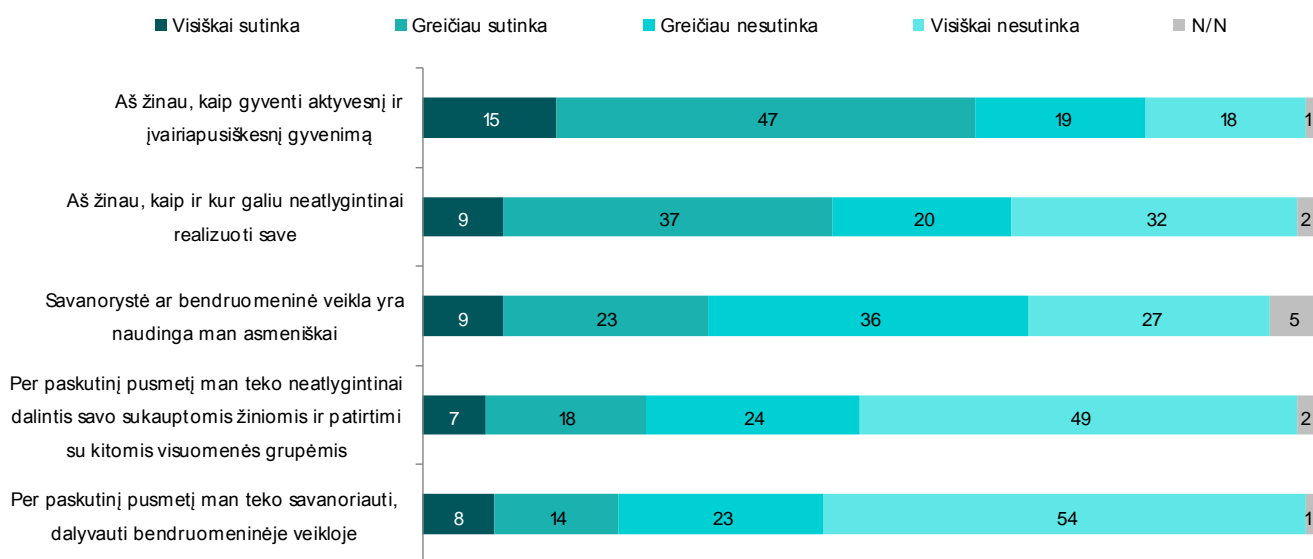
32 proc. respondentų sutinka, kad savanorystė ar bendruomeninė veikla yra naudinga jiems asmeniškai: 9 proc. visiškai sutinka, 23 proc. greičiau sutinka. 63 proc. išreiškė nepritarimą šiai nuomonei: 36 proc. greičiau nesutinka, 27 proc. visiškai nesutinka.

Ketvirtadalis (25 proc.) tyrimo dalyvių teigimu, per paskutinį pusmetį jiems teko neatlygintinai dalintis savo sukauptomis žiniomis ir patirtimi su kitomis visuomenės grupėmis: 7 proc. visiškai sutinka, 18 proc. greičiau sutinka. 73 proc. išsakė priešingą nuomonę: 24 proc. greičiau nesutinka, 49 proc. visiškai nesutinka.

Su šiuo teiginiu dažniau sutinka 46-55 m. respondentai.

22 proc. šios tikslinės grupės atstovų nurodė, kad per paskutinį pusmetį jam (-ai) teko savanoriauti, dalyvauti bendruomeninėje veikloje: 8 proc. visiškai sutinka, 14 proc. greičiau sutinka. 77 proc. atsakė neigiamai: 23 proc. greičiau nesutinka, 54 proc. visiškai nesutinka.

Su šiuo teiginiu dažniau sutinka moterys ir 46-55 m. respondentai.

2.4.1 pav. Nuostatos dėl savanorystės ir bendruomeninės veiklos (proc.; N=303)

Rodiklis: dalis, teigianti, kad per pastaruosius 3 ar 6 mėn. savanoriavo, dalyvavo bendruomeninėje veikloje ar kitaip neatlygintinai dalijosi savo sukauptomis žiniomis ir patirtimi su kitomis visuomenės grupėmis. Rodiklio reikšmė lygi 14 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.4.1. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojami teiginiai	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Per paskutinį pusmetį man teko savanoriauti, dalyvauti bendruomeninėje veikloje	Visiškai sutinku	8%	14%
	Greičiau sutinku	14%	
Per paskutinį pusmetį man teko neatlygintinai dalintis savo sukauptomis žiniomis ir patirtimi su kitomis visuomenės grupėmis	Visiškai sutinku	7%	
	Greičiau sutinku	18%	
Pritaria abiem teiginiams		14%	

2.4.1. lentelė. Dalis, teigianti, kad per pastaruosius 3 ar 6 mėn. savanoriavo, dalyvavo bendruomeninėje veikloje ar kitaip neatlygintinai dalijosi savo sukauptomis žiniomis ir patirtimi su kitomis visuomenės grupėmis

Rodiklis: dalis, kuri žino, kur ir kaip galėtų neatlygintinai realizuoti save, perduoti sukauptas žinias ir patirtį, gyventi aktyvesnį / įvairiapusiškesnį gyvenimą. Rodiklio reikšmė lygi 43 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.4.2. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojami teiginiai	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Aš žinau, kaip ir kur galiu neatlygintinai realizuoti save Aš žinau, kaip gyventi aktyvesnį ir įvairiapusiškesnį gyvenimą	Visiškai sutinku	9%	43%
	Greičiau sutinku	37%	
	Visiškai sutinku	15%	
	Greičiau sutinku	47%	
	Pritaria abiem teiginiams	43%	

2.4.2. lentelė. Dalis, kuri žino, kur ir kaip galėtų neatlygintinai realizuoti save, perduoti sukauptas žinias ir patirtį, gyventi aktyvesnį / įvairiapusiškesnį gyvenimą

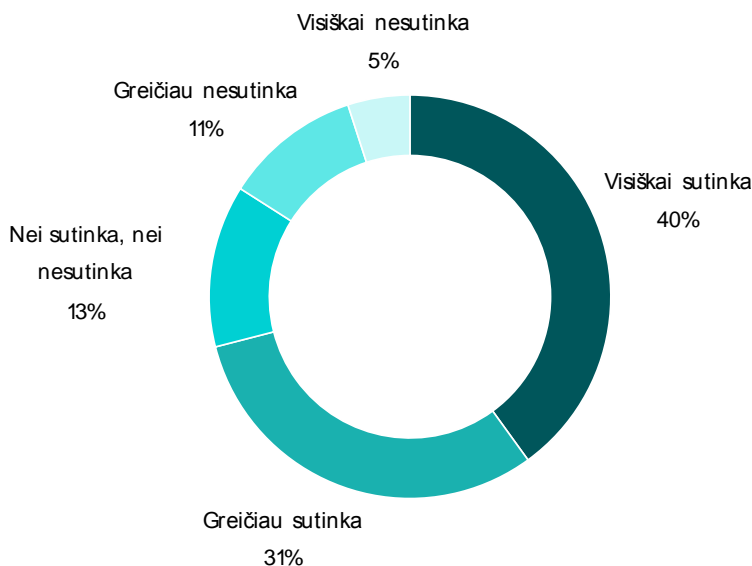
Rodiklis: dalis, sutinkanti, kad savanorystė / bendruomeninė veikla yra naudinga jiems patiems. Rodiklio reikšmė lygi 32 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.4.3. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojami teiginiai	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Savanorystė ar bendruomeninė veikla yra naudinga man asmeniškai	Visiškai sutinku	9%	32%
	Greičiau sutinku	23%	

2.4.3. lentelė. Dalis, sutinkanti, kad savanorystė / bendruomeninė veikla yra naudinga jiems patiems

2.5. NEJGALIEJI

71 proc. neįgaliųjų sutinka su teiginiu, kad neįgalumas ne kliūtis mokytis ir dirbti: 40 proc. visiškai sutinka, 31 proc. greičiau sutinka. 13 proc. išreiškė neutralią nuostatą – nei sutinka, nei nesutinka, o 16 proc. mano priešingai: 11 proc. greičiau nesutinka, o 5 proc. visiškai nesutinka. (Pav. 2.5.1).

2.5.1 pav. Nuomonė dėl neįgalaus asmens gebėjimo mokytis ir dirbti (proc.; N=101)

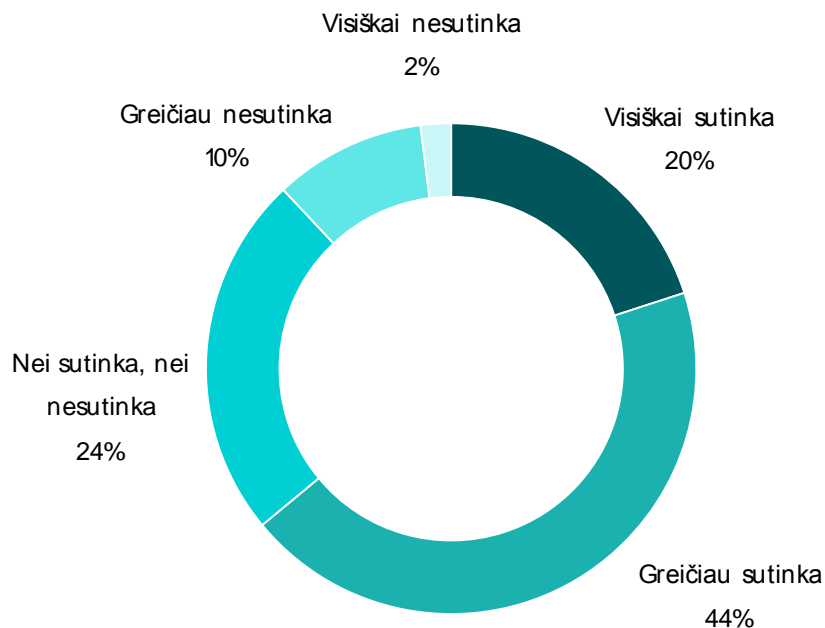
Rodiklis: dalis, sutinkanti, kad neįgalumas ne kliūtis mokytis ir dirbti. Rodiklio reikšmė lygi 71 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.5.1. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojami teiginiai	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad neįgalumas ne kliūtis mokytis ir dirbti?	Visiškai sutinku	40%	71%
	Greičiau sutinku	31%	

2.5.1. lentelė. Dalis, sutinkanti, kad neįgalumas ne kliūtis mokytis ir dirbti

2.6. DARBDAVIAI

Beveik du trečdaliai (64 proc.) respondentų sutinka, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis: 20 proc. visiškai sutinka, 44 proc. greičiau sutinka. Priešingą nuomonę išreiškė 12 proc. apklaustųjų: 10 proc. greičiau nesutinka, 2 proc. visiškai nesutinka. Ketvirtadalis (24 proc.) tyrimo dalyvių laikosi neutralios pozicijos (Pav. 2.6.1.).

3.1 pav. Nuostata dėl darbuotojo kvalifikacijos ir kompetencijos svarbos (proc.; N=322)

Rodiklis: dalis, sutinkanti, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis. Rodiklio reikšmė lygi 64 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.6.1. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojamas klausimas tyrimo klausimyne	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis?	Visiškai sutinku	20%	64%
	Greičiau sutinku	44%	

2.6.1. lentelė. Dalis, sutinkanti, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis.

III. RODIKLIŲ APIBENDRINIMAS

Visuomenė:

- 44 proc. visuomenės sutinka, kad globoti vaiką yra kilnu ir prasminga (2.5.1 lentelė).
- Beveik du trečdaliai (73 proc.) visuomenės sutinka, kad neįgalus asmuo yra visavertis visuomenės narys.
- Absoliuti dauguma (82 proc.) visuomenės atstovų, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis.
- Absoliuti dauguma (88 proc.) visuomenės sutinka, kad renkantis paslaugą / produktą iš socialiai atsakingo ar socialinio verslo, ne tik gaunama norima paslauga / produktas, bet kartu daroma / prisidedama darant gerą darbą įvairioms visuomenės grupėms.
- Daugelis (71 proc.) visuomenės atstovų mano, kad socialinio būsto integravimas yra efektyvesnis būdas socialinio būsto investicijoms nei izoliavimas.

Senyvo amžiaus žmonių, neįgaliųjų, pažeidžiamų visuomenės grupių artimieji:

- Absoliuti dauguma (84 proc.) senyvo amžiaus žmonių, neįgaliųjų, pažeidžiamų visuomenės grupių artimųjų sutinka, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas.
- Didžioji dalis (70 proc.) senyvo amžiaus tikslinės grupės atstovų žino, kur kreiptis dėl šios pagalbos.

Šeimos, auginančios, prižiūrinčios vaikus:

- Dauguma (88 proc.) vaikus auginančių, prižiūrinčių šeimų sutinka, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas.
- Daugiau nei pusė (55 proc.) šios tikslinės grupės atstovų žino, kur kreiptis dėl šios pagalbos.

Šeimos, auginančios, prižiūrinčios neįgalius vaikus:

- Devynios iš dešimties (94 proc.) neįgalius vaikus auginančių, prižiūrinčių šeimų sutinka, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas.
- 84 proc. šios tikslinės grupės atstovų žino, kur kreiptis dėl šios pagalbos.

54 m. ir vyresnio amžiaus suaugusieji:

- 32 proc. 54 m. ir vyresnio amžiaus suaugusiųjų sutinka, kad savanorystė / bendruomeninė veikla yra naudinga jiems patiems.
- 43 proc. šios tikslinės grupės atstovų žino, kur ir kaip galėtų neatlygintinai realizuoti save, perduoti sukauptas žinias ir patirtį, gyventi aktyvesnį / įvairiapusiškesnį gyvenimą.
- 14 proc. 54 m. ir vyresnių suaugusiųjų teigia, kad per pastaruosius 3 ar 6 mėn. savanoriavo, dalyvavo bendruomeninėje veikloje ar kitaip neatlygintinai dalijosi savo sukauptomis žiniomis ir patirtimi su kitomis visuomenės grupėmis.

Neįgalieji:

- 71 proc. neįgaliųjų sutinka, kad neįgalumas ne kliūtis mokytis ir dirbti.

Rodiklis	Tikslinė grupė	Reikšmė 2020 m.	Reikšmė 2019 m.	Reikšmė 2018 m.	Reikšmė 2017 m.	Reikšmė 2016 m.
Dalis, sutinkanti, kad globoti vaiką yra kilnu ir prasminga	Visuomenė	44%	43%	41%	39%	35%
Dalis, sutinkanti, kad neįgalus asmuo yra visavertis visuomenės narys	Visuomenė	73%	64%	66%	68%	62%
Dalis, sutinkanti, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis	Visuomenė	82%	84%	84%	81%	84%
Dalis, sutinkanti, kad renkantis paslaugą / produktą iš socialiai atsakingo ar socialinio verslo, ne tik gaunama norima paslauga / produktas, bet kartu daroma / prisidedama darant gerą darbą įvairioms visuomenės grupėms	Visuomenė	88%	85%	86%	87%	83%
Dalis, mananti, kad socialinio būsto integravimas yra efektyvesnis būdas socialinio būsto investicijoms nei izoliavimas	Visuomenė	71%	69%	73%	76%	Nevertinta
Dalis, sutinkanti, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas	Senyvo amžiaus žmonių, neįgaliųjų, pažeidžiamų visuomenės grupių artimieji	84%	87%	89%	81%	80%
	Šeimos, auginančios, prižiūrinčios vaikus	88%	85%	84%	83%	73%
	Šeimos, auginančios, prižiūrinčios neįgalius vaikus	94%	90%	87%	79%	81%
Dalis, kuri žino, kur kreiptis dėl šios pagalbos	Senyvo amžiaus žmonių, neįgaliųjų, pažeidžiamų visuomenės grupių artimieji	70%	71%	72%	61%	63%
	Šeimos, auginančios, prižiūrinčios vaikus	55%	54%	48%	49%	52%
	Šeimos, auginančios, prižiūrinčios	84%	77%	68%	71%	60%

	neįgalius vaikus					
Dalis, sutinkanti, kad savanorystė / bendruomeninė veikla yra naudinga jiems patiems	54 m. ir vyresnio amžiaus suaugusieji	32%	29%	26%	32%	34%
Dalis, kuri žino, kur ir kaip galėtų neatlygintinai realizuoti save, perduoti sukauptas žinias ir patirtį, gyventi aktyvesnį / įvairiapusiškesnį gyvenimą	54 m. ir vyresnio amžiaus suaugusieji	43%	37%	38%	37%	41%
Dalis, teigianti, kad per pastaruosius 3 ar 6 mėn. savanoriavo, dalyvavo bendruomeninėje veikloje ar kitaip neatlygintinai dalijosi savo sukauptomis žiniomis ir patirtimi su kitomis visuomenės grupėmis	54 m. ir vyresnio amžiaus suaugusieji	14%	14%	12%	12%	15%
Dalis mananti, kad neįgalumas ne kliūtis mokytis ir dirbti	Neįgalieji	71%	71%	Nevertinta	Nevertinta	Nevertinta

3.1. lentelė. Rodiklių apibendrinimas ir palyginimas su 2016-2019 m. rezultatais

Darbdaviai

- Kiek mažiau nei du trečdaliai (64 proc.) respondentų sutinka, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis.

Rodiklis	Rodiklių sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė (2020 m.)	Rodiklio reikšmė (2019 m.)
Dalis, sutinkanti, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis	Visiškai sutinka	20%	64%	68%
	Greičiau sutinka	44%		

3.2. lentelė. Rodiklių apibendrinimas

IV. IŠVADOS

Absoliuti dauguma visuomenės palankiai vertina socialiai atsakingą ir socialinį verslą – 88 proc. sutinka, kad renkantis paslaugą / produktą iš tokio verslo, ne tik gaunama norima paslauga / produktas, bet kartu daroma / prisidedama darant gerą darbą įvairioms visuomenės grupėms. Panaši visuomenės dalis – 82 proc. – sutinka, kad darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija yra svarbiau nei jo (-os) asmeninė praeitis.

Daugelis (71 proc.) gyventojų mano, kad socialinio būsto integravimas yra efektyvesnis būdas socialinio būsto investicijoms nei izoliavimas.

Pagalbos prašymas, prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones, yra suvokiamas kaip normalus ir netgi sveikintinas dalykas – šios nuostatos laikosi didžioji dalis (84-94 proc.) tikslinių grupių atstovų.

Kiek mažesnė (55-84 proc.) tikslinių grupių atstovų dalis nurodė žinanti, kur kreiptis pagalbos, jei reiktų prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį. Lyginant su 2019 m., šis rodiklis nereikšmingai išaugo tarp neįgalius vaikus auginančių, prižiūrinčių šeimų (nuo 77 proc. iki 84 proc.).

Nuostata, kad neįgalus asmuo yra visavertis visuomenės narys, lyginant su 2019 m., dar labiau sustiprėjo (73 proc., buvo 64 proc.). 44 proc. gyventojų mano, kad globoti vaiką yra kilnu ir prasminga.

54 m. ir vyresnio amžiaus gyventojų savanorystės rodiklis išlieka tame pačiame lygyje kaip ir 2019 m. – 14 proc. jų teigė per paskutinį pusmetį savanoriavę, dalyvavę bendruomeninėje veikloje ar kitaip neatlygintinai dalijęsi savo sukauptomis žiniomis ir patirtimi su kitomis visuomenės grupėmis. Kita vertus nereikšmingai pakilo manančių, kad savanorystė / bendruomeninė veikla yra naudinga jiems patiems (32 proc., buvo – 29 proc.). Reikšmingai padaugėjo (43 proc., buvo 37 proc.) šios tikslinės grupės atstovų, žinančių, kur ir kaip galėtų neatlygintinai save tokiu būdu realizuoti.

Nuostata, kad neįgalumas ne kliūtis mokytis ir dirbti, lyginant su 2019 m. išlieka tame pačiame lygyje – šios nuostatos laikosi 71 proc. tikslinės grupės atstovų.